



Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни



Педагогіка

Шифр та назва спеціальності
017 — Фізична культура і спорт

Освітня програма
Фізична культура і спорт

Рівень освіти
Бакалавр

Семестр
5

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Кафедра
Фізичного виховання (302)

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники



Борейко Наталя Юріївна

natalia.boreiko@khp.edu.ua

Кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичного виховання НТУ "ХПІ". Майстер спорту України, Заслужений тренер України.

Досвід роботи — 29 років. Автор і співавтор понад 70 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний лектор з дисциплін: «Фізичне виховання», «Педагогіка», «Основи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті», «Педагогічна майстерність тренера», «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)



Азаренкова Любов Леонідівна

liubov.azarenkova@khp.edu.ua

старший викладач кафедри фізичного виховання НТУ "ХПІ".

Досвід роботи — 10 років. Автор і співавтор понад 20 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний викладач з дисциплін: «Педагогіка», «Основи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті», «Педагогічна майстерність тренера», «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Педагогіка» спрямований на отримання базових знань в області педагогіки та ознайомлення студентів з основними напрямками та задачами педагогіки, міждисциплінарними зв'язками педагогіки з іншими науками, а також підготувати студентів до педагогічної діяльності

(проведення педагогічних досліджень, до організації навчально-тренувального процесу з фізичного виховання). Програма акцентує увагу студентів на сучасних педагогічних досягненнях. Крім того, вивчення дисципліни має на меті формування світогляду, розвитку інтелекту, ерудиції, формування професійних компетенцій зі спеціальності.

Мета та цілі дисципліни

Формування здатності вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів педагогічної науки; забезпечення можливості майбутньому фахівцю стати суб'єктом навчальної діяльності; розширення межі педагогічної творчості; забезпечення варіативності змісту, завдань і технологій навчання; озброєння студентів ґрунтовними знаннями теоретичних основ сучасної педагогіки, необхідних для організації навчання в сучасних умовах.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота. Підсумковий контроль — іспит.

Компетентності

СК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

Результати навчання

РН6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.

РН9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.

РН10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

РН11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

РН17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 годин (5 кредитів ECTS): лекції — 12 год., практичні заняття — 48 год, самостійна робота — 90 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з навчальних дисциплін "Психологія" та "Теорія і методика фізичного виховання".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

При викладанні дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесні методи – лекція; наочні методи – демонстрація, ілюстрація; практичні методи – практичні заняття, дискусії, семінари, ігрові методи. З навчальних технологій використовуються технології особистісно-орієнтованого, пояснювально-ілюстративного, диференційованого та модульно-рейтингового навчання.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Педагогіка як наука в історії та сучасність.

Предмет та завдання педагогіки. Об'єкт та предмет дослідження педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими галузями знань.

Тема 2. Теорія виховання. Технології виховного процесу.

Процес виховання, його структура і рушійні сили. Основні закономірності і принципи виховання. Основні напрями виховання. Особливості методів, прийомів і засобів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності, спілкування і формування досвіду спільної поведінки. Методи стимулювання діяльності і поведінки. Методи самовиховання. Організаційні форми виховної роботи

Тема 3. Позакласна та позашкільна виховна робота. Планування виховної роботи. Формування учнівського колективу. Класний керівник.

Колектив і його види. Формальні і неформальні групи учнівського колективу. Функції, напрями і форми роботи класного керівника. Критерії оцінювання ефективності виховного процесу. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми.

Тема 4. Дидактика.

Виникнення і становлення дидактики як науки. Сутність дидактики. Категоріальний апарат дидактики.

Тема 5. Освітня система в Україні. Зміст освіти. Структура і організація процесу навчання.

Дошкільна освіта. Повна загальна середня освіта. Позашкільна освіта. Спеціалізована освіта. Професійна освіта. Фахова вища освіта. Вища освіта. Освіта дорослих. Стандарти освіти. Державні нормативні документи.

Тема 6. Закономірності і принципи навчання. Апарат забезпечення навчання. Контроль навчально-пізнавальної діяльності.

Закономірності і принципи навчання. Методи навчання і їх класифікація. Вимоги до використання методів навчання. Організаційні форми навчання. Урок – основна форма організації навчання. Позаурочні форми навчання. Засоби навчання. Сутність, функції, види контролю

Теми практичних занять

Тема 1. Поняття і категорії педагогіки.

Тема 2. Педагогіка як наука. Методи науково педагогічного дослідження.

Тема 3. Історія розвитку педагогіки.

Тема 4. Розвиток, формування та соціалізація особистості.

Тема 5. Сутність педагогічного процесу як системи.

Тема 6. Сучасна система освіти й виховання в Україні.

Тема 7. Сутність, закони та принципи виховного процесу.

Тема 8. Наукові підходи та концепції виховного процесу.

Тема 9. Засоби, прийоми, умови виховного процесу.

Тема 10. Методи та форми виховання.

Тема 11. Основні напрями виховання.

Тема 12. Зміст, методи та форми розумового, морально-етичного, естетичного виховання.

Тема 13. Зміст, методи та форми патріотичного, громадського, економічного, екологічного та патріотичного виховання.

Тема 14. Зміст, методи та форми трудового та фізичного виховання.

Тема 15. Позакласна та позашкільна виховна робота. Планування виховної роботи

Тема 16. Учнівський колектив. Організація учнівського самоврядування.

Тема 17. Класний керівник. Система роботи з батьками.

Тема 18. Дидактика. Сутність процесу навчання. Зміст освіти.

Тема 19. Підготовка до педагогічної практики. Основні документи практиканта.

Тема 20. Особливості освітньої системи України. Сучасні види і концепції навчання.

Тема 21. Основні документи навчального процесу у ЗВО.

Тема 22. Методи, прийоми, засоби та форми навчання.

Тема 23. Контроль навчально-пізнавальної діяльності. Диференційоване навчання у школі.

Тема 24. Управління педагогічними системами. Сучасний педагог, його діяльність і професійний розвиток.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках навчальної дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Студентам пропонуються теми на самостійний огляд з рекомендованою літературою, а також додатковий матеріал (відео, фільми та статті) для самостійного вивчення та аналізу. За навчальним планом курс передбачає індивідуальне завдання — реферат.

Література та навчальні матеріали

Основна література

- 1 Хома Т. В. Педагогіка фізичного виховання і спорту: теоретико-практичний супровід до самостійної роботи студентів: навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 104 с.
URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/31793>
- 2 Хмельницька О. С. Педагогіка. Історія педагогіки: навчально-методичний посібник. Переяслав (Київ. обл.): Домбровська Я. М., 2021. 222 с.
URL: <http://ephsheir.phdpu.edu.ua:8081/xmlui/handle/8989898989/6026>
- 3 Нагачевська З. І. Педагогіка : навч. метод. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (спеціалізація історія). Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 144 с.
URL: http://document.kdu.edu.ua/info_zab/011_545.pdf
- 4 Березюк О. С., Власенко О. М. Дидактика: теорія і практика: навч.-метод. посіб. Житомир: ЖДУ ім. Івана Франка, 2017. 211 с.
URL: <https://cutt.ly/uE7DmSL>
- 5 Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта» Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
URL: http://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/2109/1/np_zagalni_osnovy.pdf
- 6 Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Спілкування в педагогічному процесі : навчальний посібник. Житомир : ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021, 100 с. URL: https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1
- 7 Андрюшина Л. Л., Коковкіна О. А., Кожедуб Т. Г. Загальні основи педагогіки в схемах. Дніпропетровськ, 2016. 160 с.
URL: <http://infiz.dp.ua/misc-documents/repozit/ZO-A1/A1-0000-19-L1-16.pdf>

Додаткова література

- 8 Ключко О. В. Математичне моделювання систем і процесів в освіті/педагогіці: Навчальний посібник. Вінниця, 2019. 135 с.
URL: <http://93.183.203.244:80/xmlui/handle/123456789/4896>
- 9 Ходанич Л. П., Палько Т. В. Професійне мовлення вчителя. Короткий словник термінів. Ужгород, 2018. 84 с. URL: https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1
- 10 Майстерність учителя / За книгами Д. Лемова «Майстерність учителя», А. Гіна «Прийоми педагогічної техніки», А. Кроуфорда «Технології розвитку критичного мислення учнів» - зпо.а, 2017. 68 с. URL: https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1
- 11 Богданов С. О., Гірник А. М., Зелеська О. В. Підготовка вчителів до розвитку життєстійкості / стресостійкості у дітей в освітніх навчальних закладах. Навчально-методичний посібник. 2-ге видання. Київ.: Університетське видавництво "ПУЛЬСАРИ", 2021. 282 с. URL: https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1
- 12 Методичні рекомендації для науково-педагогічних працівників і студентів усіх спеціальностей університету – Правила безпеки та профілактика травматизму студентів на заняттях з фізичного виховання та спорту / проаналізовані основні нормативно-правові акти з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності під час навчальних і позанавчальних занять з фізичного виховання й спорту у вищих навчальних закладах України. Укладачі: Оленев Д. Г., Діденко С. А. Київ: ДУТ, 2014. 50 с.
URI: https://dut.edu.ua/uploads/l_663_17966569.pdf.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складається з результатів оцінювання у вигляді іспиту (40%) та поточного оцінювання (60%) - 20% індивідуальне завдання, робота на практичних заняттях 20% та 20% онлайн тест.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис
30.06.2023

Завідувач кафедри
Олексій ЮШКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Олексій ЮШКО